

Zločin u Novskoj

22. 12. 2010. g. - Izvještaj sa sjednice žalbenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Izvještava: Martina Klekar, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb

Suđenje prati i: Nebojša Paunović, OSCE, Zagreb

Sastav žalbenog vijeća VSRH:

sutkinja Vesna Vrbetić – predsjednica Vijeća

sudac Dražen Tripalo – sudac izvjestitelj

sutkinja Hajrija Novoselec – članica Vijeća

sutkinja Lidija Grubić-Radaković – članica Vijeća

sutkinja Melita Božičević-Grbić – članica Vijeća

Zamjenik GDORH: ?

Branitelj optuženika: Veljko Miljević, odvjetnik iz Zagreba

Predsjednica vijeća je otvorila sjednicu, upoznala prisutne sa sastavom vijeća i predstavila suca izvjestitelja te navela da se ova sjednica održava povodom žalbe opt. Branislava Miščevića na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj I-KŽ-180/09-12 od 13. listopada 2009. godine, kojom je potvrđena presuda Županijskog suda u Sisku poslovni broj K-22/08 od 24. listopada 2008. godine, kojom je optuženik proglašen krivim za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od dvadeset godina.

Sudac izvjestitelj u bitnom je izložio dosadašnji tijek ovoga kaznenog postupka. Prvostupanjski postupak je vođen pred Vijećem za ratne zločine Županijskog suda u Sisku, koje je dana 24. listopada 2008. g. donio presudu kojom je I.-opt. Branislav Miščević proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, dok je II.-opt. Željko Vrljanović oslobođen optužbe. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u žalbenom postupku 13. listopada 2009. g. održao sjednicu te u cijelosti potvrdio prvostupanjsku presudu. Budući da je ovdje riječ o drugostupanjskoj presudi kojom se potvrđuje kazna dugotrajnog zatvora, temeljem odredbe čl. 394. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02 i 115/06) dopuštena je i žalba protiv drugostupanjske presude. Na tu presudu Vrhovnog suda RH žalbu je izjavio opt. Miščević po svom branitelju Veljku Miljeviću, odvjetniku iz Zagreba.

Predmetna žalba izjavljena je zbog osnova bitnih povreda kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

U pogledu žalbene osnove bitnih povreda kaznenog postupka žalba upire na to da u postupku nisu poštivane odredbe Zakona o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv ratnog i humanitarnog prava („Narodne novine“ broj 175/03, 29/04), koje se odnose na nadležnost suda i ustrojstvo vijeća za suđenje u predmetima ratnih zločina. U žalbi se tvrdi da bi bilo primjerenije da je suđenje održano na jednom od četiri regionalna županijska suda – u Osijeku, Rijeci,

Splitu ili Zagrebu, a kako je to i predviđeno odredbom čl. 12. st. 1. citiranoga Zakona. Također, optuženik ističe da nije poštivana odredba čl. 13. st. 2. Zakona koja nalaže da vijeća županijskog suda pred kojim se provodi suđenje zbog kaznenih djela iz članka 1. toga Zakona čine po tri suca iz redova sudaca koji se odlikuju iskustvom na radu u najsloženijim predmetima. To je obrazloženo na način da se citirana odredba tumači u smislu da bi u kaznenim postupcima za ratne zločine trebali suditi suci koji se odlikuju iskustvom u radu u najsloženijim *kaznenim* predmetima, a budući da su u prvostupanjskom vijeću sudili suci Građanskog odjela Županijskog suda u Sisku, žalitelj smatra da ta odredba nije poštivana. Obrazloženje ove žalbene osnove sadrži i tvrdnju da u ovome postupku sud nije poštivao hijerarhiju pravnih propisa ustrojenu odredbom čl. 140. Ustava Republike Hrvatske, koja određuje da međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, a koji su na snazi, čine dio unutarnjega pravnog poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj su snazi iznad zakona. Također, žalitelj smatra da nije poštivana ni odredba čl. 48. st. 3. Zakona o primjeni Statuta MKS, koja glasi: „Ako na dan stupanja na snagu ovoga Zakona glavna rasprava nije započela ili je viši sud povodom pravnog lijeka ukinuo prvostupanjsku presudu i predmet vratio na ponovno suđenje, glavna će se rasprava, a i daljnji postupak provesti prema odredbama ovoga Zakona i to pred sudovima nadležnim i sastavljenim prema ovom Zakonu.“

U obrazloženju žalbenog osnova koji se tiče povrede kaznenog zakona, optuženik je stava su svi dokazi prikupljeni prije dana njegovoga pritvaranja 14. studenoga 1997. g. nezakoniti dokazi. Naime, svjedoci Mirolović i ? ispitani su prije toga datuma, čime je sud povrijedio ustavne garancije iz čl. 29. Ustava RH, kojima mu se jamči pravo da u kaznenom postupku ispituje ili dade ispitati svjedoke optužbe. Drugi razlog za ovu žalbenu osnovu žalitelj vidi u pogrešci suda da pribavi spis u kaznenom postupku protiv okr. Milića čije je pribavljanje bilo određeno na glavnoj raspravi po zahtjevu obrane. U pogledu žalbenog osnova pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja optuženik navodi da u ovom postupku nema zatvorenog kruga indicija kojim bi nedvojbeno bilo utvrđeno da je optuženik počinio kazneno djelo za koje ga se tereti. Sud svoju presudu temelji na iskazima svjedoka Grbića, svjedokinje Milke Pavković i svjedoka Mirolovića. Međutim, svjedokinja Milka Pavković nikada nije teretila optuženika.

DORH, kojemu je spis dostavljen na razmatranje protivni se žalbi optuženika.

Po završetku izlaganja suca izvjestitelja za riječ se javio branitelj, koji je ustvrdio da je izlaganje suca izvjestitelja bilo vrlo korektno i nepristrano, no da bi on ovom prilikom dodao još nekoliko napomena radi pravilnog prosuđivanja ove pravne stvari. Tako je naveo da čl. 48. st. 3. Zakona o primjeni Statuta MKS nije poštivan te da ga niti jedan od sudova nije uopće ni citirao. Nadalje, usprkos višekratnom prigovaranju sastavu vijeća, odredba čl. 13. citiranoga Zakona nije poštivana. Naime, sutkinja Alenka Lešić nije nikada prije sudila u kaznenim predmetima, a sudac Predrag Jovanić je davno prije bio kazneni sudac. Zatim je ponovio navode žalbe kako je povrijeđeno pravo okrivljenika da sudjeluje u ispitivanju svjedoka optužbe sadržano u odredbi čl. 29. alineji 6. Ustava RH. U pogledu raspravnog rješenja o ispitivanju kao svjedoka Slavomira Solona u raspravnom zapisniku je prvo navedeno „da je riječ o suglasnom prijedlogu obrane i optužbe“, da bi u nastavku zapisnički bilo konstatirano „da se odbija prijedlog obrane“. Branitelj je zaključio da okrivljenik nije imao pravično suđenje u skladu s odredbom čl. 29. st. 1. i 2. Ustava RH, jer je tijekom postupka došlo do povrede čitavog niza zakonskih odredbi. Hitne istražne radnje i sva vještačenja obavljani su odmah nakon počinjenja djela, a tek 2006. g. se upućuje na to da su djelo počinili pripadnici vojske tzv. Republike Srpske Krajine. Do tada se, naime, krivci traže u redovima Grgićevih prijatelja i hrvatskih vojnika.